

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΤΑΓΙΑΣ: Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ

«ΓΙΑ ΟΤΙ ΕΧΩ ΚΑΝΕΙ ΔΕΝ ΜΕΤΑΝΙΩΝΟ...»

Οπως ο καλός καπετάνιος, ο Γιώργος Πανταγιάς ξέρει πώς να ξεπερνά τους πολιτικούς σκοπέλους και πιστεύει ότι θα καταφέρει να είναι υποψήφιος στην Β' Πειραιώς. Για την ώρα, απολαμβάνει το χρόνο του «εκτός Μαξίμου», «εκτός πρίζας», όπως λέει.

Συνέντευξη: ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
φωτ.: ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΑΒΕΡΗΣ

Πέρασαν μήνες από τότε που ο Γ. Πανταγιάς έφυγε από το Μέγαρο Μαξίμου για να μην ξαναγυρίσει. Τα δέκα χρόνια που ήταν στο πλευρό του Κώστα Σημίτη έμαθε πολλά και έγινε συχνά, όπως παραδέχεται και ο ίδιος, «το αλεξικέραυνό του». Βεβαίως κι αυτός προκαλούσε με τις απόψεις του, γιατί «δεν είμαι άνθρωπος του μέτρου και του συμψηφισμού. Λέω τα σύκα-σύκα». Πολλά στελέχη του ΠΑΣΟΚ είχαν ζητήσει την απομάκρυνσή του. Άλλοι με κομψό, άλλοι με βίαιο τρόπο, όπως ο Θ. Πάγκαλος, που είχε καλέσει τον ένοικο του Μαξίμου να πετάξει το σύμβολό του «έξω με τις κλοτσιές». Σήμερα μιλάει για όλους και για όλα και ετοιμάζεται να διεκδικήσει μια έδρα στην Β' Πειραιώς. Το ορμητήριό του βρίσκεται στην Πλατεία Ελευθερίας του

Κορυδαλλού, σ' ένα άνετο γραφείο από τα μπαλκόνια του οποίου ο Α. Παπανδρέου στις αρχές της δεκαετίας του '60 είχε εκφωνήσει προεκλογικό λόγο.

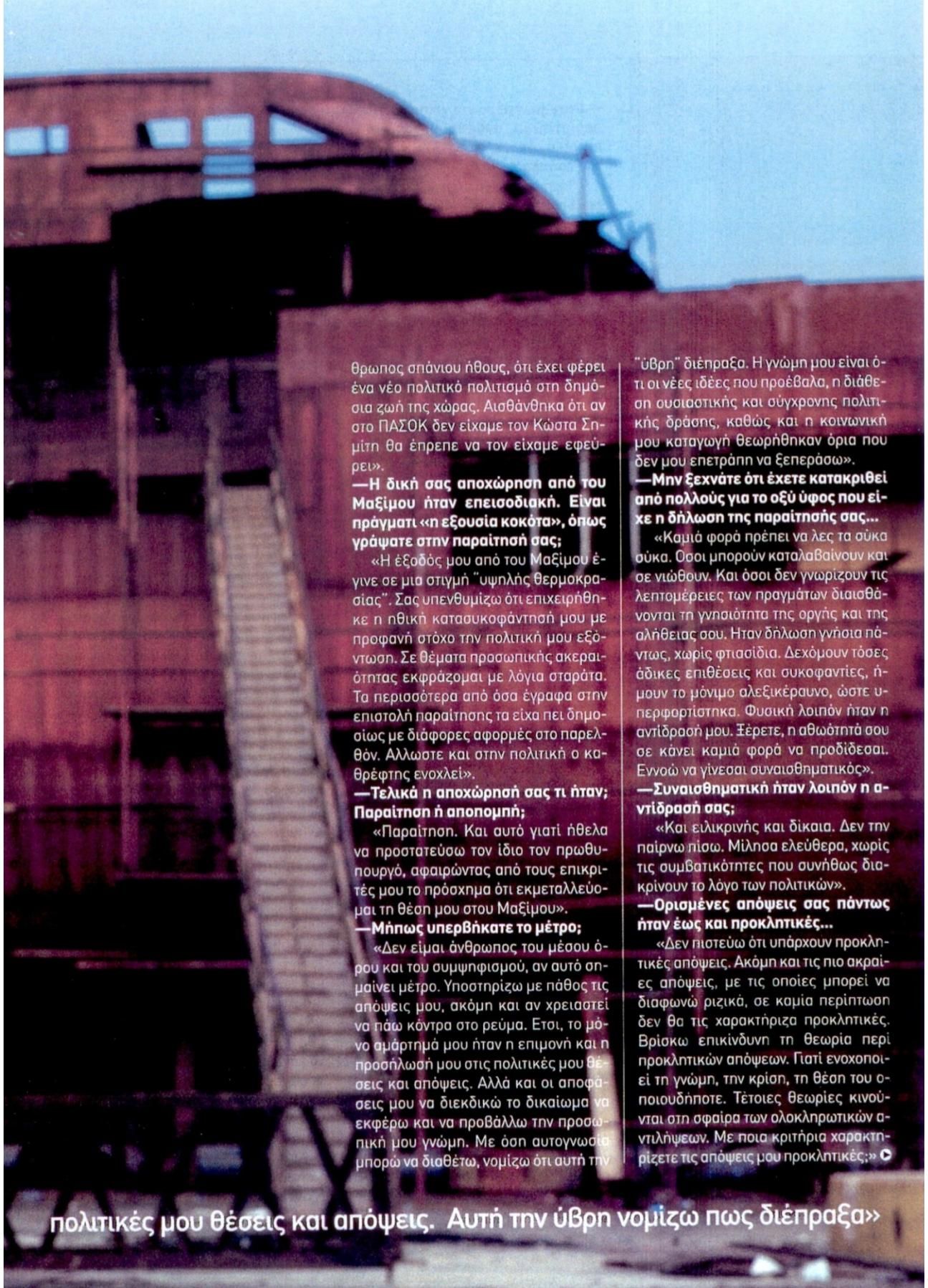
—**Εξι μήνες μακριά από το Μέγαρο Μαξίμου. Πώς αισθάνεστε;**

«Πιο χαλαρός και ήρεμος. Κακά τα φέματα, ζώντας κοντά στον πυρήνα της εξουσίας, κινδυνεύεις να χάσεις τη δυνατότητα μιας αυθεντικής σχέσης με την πραγματικότητα. Τώρα έχω τη δυνατότητα να «συναντήσω τον εαυτό μου». Με άλλα λόγια, τώρα δεν είμαι στην πρίζα».

—**Αλήθεια, σήμερα ποιες είναι οι σχέσεις σας με τον πρωθυπουργό;**

«Αυτές που ήταν πάντα, χωρίς όμως τα βαριδιά της καθημερινότητας. Σχέσεις πολιτικής εκτίμησης και εμπιστοσύνης. Εχόσα κοντά του πάνω από μία δεκαετία και είδα ότι είναι ένας άν-

θρωπος στόνιου ήθους, ότι έχει φέρει ένα νέο πολιτικό πολιτισμό στη δημόσια ζωή της χώρας. Αισθάνθηκα ότι αν από ΠΑΣΟΚ δεν είχαμε τον Κώστα Σπυρίδη θα έπρεπε να τον είχαμε εφεύρει».

—Η δική σας αποχώρηση από του Μαξίμου ήταν επεισοδιακή. Είναι πράγματι «η εξουσία κοκάτα», όπως γράψατε στην παραίτησή σας;

«Η έξοδός μου από του Μαξίμου έγινε σε μια στιγμή “ψυχολής θερμοκρασίας”. Σας υπενθυμίζω ότι επιχειρήθηκε η ιθική κατασυκοφάντησή μου με προφανή στόχο την πολιτική μου εξόντωση. Σε θέματα πρασωπικής ακεραιότητας εκφράζομαι με λόγια σταράτα. Τα περισσότερα από όσα έγραφα στην επιστολή παραίτησης τα είχα πει δημοσίως με διάφορες αφορμές στο παρελθόν. Άλλωστε και στην πολιτική ο καθέρητης ενοχλεί».

—Τελικά η αποχώρησή σας τι ήταν; Παραίτηση ή αποπομπή;

«Παραίτηση. Και αυτό γιατί ήθελα να προστατεύσω τον ίδιο τον πρωθυπουργό, αφαιρώντας από τους επικριτές μου το πρόσχορμα ότι εκμεταλλεύμαται τη θέση μου στου Μαξίμου».

—Μήπως υπερβήκατε το μέτρο;

«Δεν είμαι άνθρωπος του μέσου όρου και του συμψηφισμού, αν αυτό σημαίνει μέτρο. Υποστηρίζω με πάθος τις απόψεις μου, ακόμη και αν χρειαστεί να πάω κάντρα στο ρεύμα. Ετοί, το μόνο αμάρτημά μου ήταν η επιλογή και η προσήλωσή μου στις πολιτικές μου θέσεις και απόψεις. Άλλα και οι αποφάσεις μου να διεκδικώ το δικαίωμα να εκφέρω και να προβάλλω την προσωπική μου γνώμη. Με όσο αυτογνωσία μπορώ να διαθέτω, νομίζω ότι αυτό την

“ύβρη” διέπραξα. Η γνώμη μου είναι ότι οι νέες ιδέες που προέβαλα, ο διάθεση συσιαστικής και σύγχρονης πολιτικής δράσης, καθώς και η κοινωνική μου καταγωγή θεωρήθηκαν όρια που δεν μου επετράπο να ξεπεράσω».

—Μην ξεχνάτε ότι έχετε κατακριθεί από πολλούς για το οξύ ύφος που είχε η δήλωση της παραίτησής σας...

«Καμιά φορά πρέπει να λες τα σύκα σύκα. Οσοι μπορούν καταλαβαίνουν και σε νιώθουν. Και όσοι δεν γνωρίζουν τις λεπτομέρειες των πραγμάτων διαισθάνονται τη γνησιότητα της οργής και της αλήθειας σου. Ήταν δηλωση γνήσια πάντως, χωρίς φτιασίδια. Δεχόμουν τόσες άδικες επιθέσεις και συκοφαντίες, ώμουν το μόνιμο αλεξικέραυνο, ώστε υπερφρίστηκα. Φυσική λοιπόν ήταν η αντίδρασή μου. Ξέρετε, η αθωότητά σου σε κάνει καμιά φορά να προδίδεσαι. Εννοώ να γίνεσαι συναισθηματικός».

—Συναισθηματική ήταν λοιπόν η αντίδρασή σας;

«Και ευλικρινής και δίκαια. Δεν την παίρνω πισσ. Μίλος α ελεύθερα, χωρίς τις συμβατικότητες που συνήθως διακρίνουν το λόγο των πολιτικών».

—Ορισμένες απόψεις σας πάντως ήταν έως και προκλητικές...

«Δεν πιστεύω ότι υπάρχουν προκλητικές απόψεις. Ακόμη και τις πιο ακραίες απόψεις, με τις οποίες μπορεί να διαφωνώ ριζικά, σε καμία περίπτωση δεν θα τις χαρακτήριζα προκλητικές. Βρίσκω επικίνδυνη τη θεωρία περί προκλητικών απόψεων. Γιατί ενοχοποιεί τη γνώμη, την κρίση, τη θέση του αποιουδόποτε. Τέτοιες θεωρίες κινούνται στη σφαίρα των ολοκληρωτικών αντιλήψεων. Με ποια κριτήρια χαρακτηρίζετε τις απόψεις μου προκλητικές;» **C**

πολιτικές μου θέσεις και απόψεις. Αυτή την ύβρη νομίζω πως διέπραξα»

—Οταν μιλήσατε για «κουρασμένα περιστέρια», αναφερόμενος στα ιστορικά στελέχη του ΠΑΣΟΚ, δεν ήταν πρόκληση πρώτου μεγέθους;

«Το δικαίωμα να εκφέρεις τη γνώμη σου είναι αναφαίρετο. Κανείς δεν μπορεί να καταλύσει αυτό το δικαίωμα με το επιχείρημα ότι είναι προκλητική ή μία ή η άλλη άποψη. Μιλώντας για κορτασμένα και όχι κουρασμένα περιστέρια, έγραφα ότι αυτά έδωσαν ό,τι είχαν να δώσουν και πήραν ό,τι είχαν να πάρουν. Σήμερα είναι εγκλωβισμένα μέσα στα χρυσά κλουβιά και δεν μπορούν να πετάξουν. Η θέση μου αυτή ήταν μια πολιτική θεώρηση για την πολιτική, πνευματική και καλλιτεχνική ελίτ της χώρας. Μία τέτοια θεώρηση συνιστά πρόκληση; Γιατί πρέπει οι παγιωμένες πολιτικές δομές να μπλοκάρουν και να εμποδίζουν την επικράτηση νέων ιδεών και νέων δυνάμεων; Γιατί, όταν υποστρίζεις ότι τα κορτασμένα περιστέρια της μεταπολίτευσης δεν μπορούν να πετάξουν, κάποιοι ενοχλούνται; Σωστό ή λάθος, αυτή είναι η δική μου άποψη».

—Υποθέτω ότι θα είστε υποψήφιος στις ερχόμενες εκλογές.

«Το ίδιο υποθέτω και εγώ».

—Ναι, αλλά πέρα από όλα τα άλλα, δηλώσατε υποψήφιος στη Β' Πειραιά, χωρίς να περιμένετε την απόφαση των οργάνων...

«Δεν έχρισα τον εαυτό μου υποψήφιο. Απλώς γνωστοποίησα επισήμως την πρόθεσή μου να είμαι υποψήφιος, η οποία θα τεθεί στην κρίση των μελών και στελεχών του κόμματός μου».

—Υπάρχουν οδύτατες αντιδράσεις από βουλευτές του Πειραιά απέναντι στο πρόσωπό σας. Γιατί;

«Ρωτήστε τους ίδιους. Οι μικροπολιτικές αντιδράσεις δεν με αφορούν προσωπικά. Οπως δεν αφορούν και τον κόσμο. Μάλιστα θα έλεγα ότι τον ενοχλούν. Οι πολίτες περιμένουν ακόμη πολλά από την πολιτική και τους πολιτικούς. Και δεν εννοώ ρουσφέτια. Οι πολίτες είναι ο τελικός κριτής των πράξεών μας. Και οι απαιτήσεις τους απέχουν από την κλασική πελατειακή αντίληψη ορισμένων. Σήμερα ο κόσμος περιμένει μια άλλη αντίληψη πολιτικής, περιμένει να δει τι λες και τι κάνεις για τα προβλήματά του».

—Σας κατηγορούν ότι έχετε περιέργυη υπερδραστηριότητα στον Πειραιά.

«Η δράση μου είναι συνάρτηση της αγάπης μου για τον Πειραιά και της επιθυμίας μου να προσφέρω. Πάντως πρόκειται για ανόπτες αντιπαλότητες και μικρότητες. "Ο καθείς και τα όπλα του" και, για να παραφράσω τον Ομηρο, "σε όπλα επίφοβα κρέμεται η ζωή μας"».

—Τι θέλετε να πείτε;

«Κοιτάξτε. Υπερφανεύομαι για τη λαϊκή πρόέλευσή μου και για την κρητική καταγωγή μου. Αυτά για άλλους είναι προτερήματα, για άλλους είναι λόγος απαξιώσης. Δεν θα ρίξω εγώ τα λεφτά του πατέρα μου για την προσωπική μου ανάδειξη, για να κάνω πολιτική καριέρα. Ο πατέρας μου δεν ανήκε στους έχοντες, ήταν φύλακας στα καράβια, μπασιμάνης. Άλλοι θα το θεωρούσαν ντροπή αυτό. Εγώ το θεωρώ τιμή».

—Οστόσο λέγονται πολλά για την «Πειραιώς Πολιτεία»...

«Η Πειραιώς Πολιτεία εδώ και δύο χρόνια έχει αναπτύξει μια πλούσια δραστηριότητα στο χώρο του Πειραιά. Κι αυτή φαίνεται ότι ενοχλεί κάποιους. Ομως είναι πολύ λίγοι. Θα έλεγα ότι ο κόσμος του Πειραιά έχει αγκαλιάσει την "Πειραιώς Πολιτεία". Τα δύο τελευταία χρόνια πάνω από 20.000 Πειραιώτες έχουν έρθει στις εκδηλώσεις μας. Αυτό νομίζω τα λέει όλα. Η αλήθεια είναι ότι κάποιοι στην αρχή προσπάθησαν να ενοχοποιήσουν την παρουσία μου στον Πειραιά, κατηγορώντας με ότι εκμεταλλεύομαι τη θέση μου στου Μαξίμου, τώρα επιχειρούν την ίδια προσπάθεια ψιθυρίζοντας διάφορα κακοίθια εις βάρος μου».

—Αυτά περι χορηγών... Χαλάτε πολλά χρήματα. Πού τα Βρίσκετε;

«Είναι ασύστολα ψεύδη. Η "Πειραιώς Πολιτεία" δεν έχει πάρει τσακιστή δεκάρα από κρατικό φορέα. Ούτε από επώνυμους της ιδιωτικής οικονομίας. Στηρίζεται στη συνδρομή των μελών και των φίλων της. Είμαστε απόλυτα διαφανείς σε αυτό και θα το δείξουμε με τη δημοσιοποίηση του ισολογισμού μας. Και όχι μόνο αυτό. Προσπαθούμε να κάνουμε και κάποιο κοινωνικό έργο, προσπαθούμε να στηρίζουμε συναθρώπους μας που έχουν ανάγκη. Είναι ντροπή κάποιοι να προσπαθούν να ενοχοποιήσουν τέτοιες δραστηριότητες».

—Από τους λεγόμενους τέσσερις «σομιτοφύλακες», Θ. Τσουκάτο, Τ. Μαντέλη και N. Θέμελη, σήμερα

«Η Πειραιώς Πολιτεία δεν έχει πάρει δεκάρα από κρατικό φορέα. Ούτε από επώνυμους της ιδιωτικής οικονομίας. Στηρίζεται στα μέλη της»

«Δεν είναι εκ του πονηρού αυτή η δήλωση. Η προτίμηση για μία ομάδα δηλώνει μία συμβολική πρόσληψη του κόσμου. Ο Ολυμπιακός εκφράζει συγκεκριμένα ταξικά λαϊκά πρότυπα, καθαρή ιδεολογία και αισθητική αντίληψη, αλλά και ψυχολογική πραγματικότητα. Είναι το λαϊκό και αυθεντικό, και η ταύτιση μαζί του υποδηλώνει τον πόθο για υπέρβαση, για ανάταση και για μεταλλαγή από τη φτώχεια σε μία καλύτερη ζωή». **—Δεν είναι μεταφυσική αυτή η προσέγγιση;**

«Είναι, είμαστε και ρεαλιστές και μεταφυσικοί. Και πραγματιστές και αλλοπαρμένοι».

—Αφού μπόκαμε στη μεταφυσική, μέσω ποδοσφαίρου, ας κλείσουμε με μία πολιτική ερώτηση τέτοιου τύπου. Αν σήμερα ο Α. Παπανδρέου επέστρεφε, τι πιστεύετε ότι θα έκανε;

«Θα έπρατε αυτό που έκανε και το 1974. Τη μεγάλη ανατροπή. Θα απαντούσε στο δίλογμα "στασιμότητα ή ανατροπή" κάνοντας πράξη τη ριζική και ουσιαστική τομή που έχει ανάγκη το

κόμμα που ο ίδιος ίδρυσε. Θα αναστάτωνε το ΠΑΣΟΚ με νέες ιδέες, νέες πρωτοβουλίες και νέα πρόσωπα. Θα έκανε πράξη την αμφίπλευρη διεύρυνση του ΠΑΣΟΚ με κινήσεις τόσο στη βάση όσο και στην "οροφή". Θα απούθινε προσκλητήριο σε όλους τους πρόθυμους και διαθέσιμους να στηρίξουν και να εμβαθύνουν το εγχείρημα του εκσυγχρονισμού και της μεταρρύθμισης. Θα προχωράσει στη δημιουργία του ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής, στο ΠΑΣΟΚ του νέου πολιτικού κύκλου». **❸**